

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Методичні вказівки
до виконання та оформлення курсової роботи
(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
ОП «Міжнародний бізнес»)

Рецензенти:

О. А. Фрідман – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

О. В. Прохоренко – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 16 лютого 2022 року)*

Актуальні проблеми міжнародного бізнесу : методичні вказівки до виконання та оформлення курсової роботи (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» ОП «Міжнародний бізнес») / уклад. І. В. Тимошенко, І. О. Дерід. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 20 с.

Видання містить методичні рекомендації для здобувачів з питань обрання теми, написання, оформлення, академічної доброчесності, критеріїв оцінювання курсової роботи з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного бізнесу»

УДК 339.9:378.147.091.33-028.21(072)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2022

© Тимошенко І. В., Дерід І. О., уклад., 2022

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2022

ЗМІСТ

Мета та завдання роботи	4
Обсяг, структура та оформлення курсової роботи.....	5
Орієнтовні теми курсової роботи	12
Академічна доброчесність при написанні курсової роботи.....	14
Критерії оцінювання курсової роботи.....	15
Рекомендована література.....	15
Додатки	18
Використана література.....	19

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ РОБОТИ

Дисципліна «Актуальні проблеми міжнародного бізнесу» є обов'язковою в програмі підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня кваліфікація «Магістр міжнародних економічних відносин, міжнародний бізнес». Вона розкриває зміст і специфіку методів, принципів, форм і засобів дослідження феноменів і процесів розвитку сучасного міжнародного бізнесу в умовах глобалізації й формує практичні навички і уміння вирішення професійних завдань управлінської діяльності у сфері міжнародних економічних відносин й упровадження інноваційних форм і методів ведення міжнародного бізнесу, спрямованих на зміцнення конкурентоспроможності українських фірм на міжнародних ринках, на рівні, який відповідає вимогам підготовки магістрів міжнародних економічних відносин.

Підготовка і захист курсової роботи є завершальним етапом вивчення курсу «Актуальні проблеми міжнародного бізнесу».

Курсова робота з навчальної дисципліни (практики) – це індивідуальне завдання, яке передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних при вивченні цієї дисципліни.

Робота має узагальнити теоретичні уявлення про головні проблеми і перспективні напрями розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації, й на цій основі – поширити й удосконалити практичні навички та вміння вирішення професійних завдань управлінської діяльності у сфері міжнародних економічних відносин й упровадження інноваційних форм і методів ведення міжнародного бізнесу, що спрямовані на зміцнення конкурентоспроможності українських фірм на міжнародних ринках.

Захист курсової роботи проводиться прилюдно перед комісією у складі двох-трьох науково-педагогічних працівників кафедри, в тому числі керівника курсової роботи. Студент має супроводжувати виступ презентацією та відповідати на питання членів комісії.

Склад комісії та конкретні терміни захисту курсових робіт затверджуються розпорядженням декана факультету.

Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не виконав курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість.

На виконання кваліфікаційної роботи з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного бізнесу» виділено 40 годин зі складу самостійної роботи студента.

Таким чином і за своїм змістом, і за форматом виконання курсова робота з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного бізнесу» є своєрідним макетом (ескізом) підготовки до захисту підсумкової кваліфікаційної роботи за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес».

ОБСЯГ, СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обсяг: 40–50 тис. друкованих знаків (24–30 сторінок друкованого тексту) без списку використаної літератури та додатків (обсяг додатків не враховується).

Текст роботи подається на кафедру в електронній формі й у твердій копії (роздрукованим) в твердій або у м'якій палітурці.

Структурними елементами роботи є такі:

- титульний аркуш (Додаток А);
- зміст;
- вступ;
- основна частина з трьох розділів (Розділ 1, Розділ 2, Розділ 3);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Зміст складових частин роботи

Вступ (1–2 сторінки)

Доводиться актуальність і важливість обраної теми. Визначається мета та завдання курсової роботи, її об'єкт, предмет, база дослідження та характеристика основних джерел отримання інформації (літературних, статистичних, офіційних, бібліографічних, наукових тощо).

Основна частина (20–27 сторінок).

Розділ 1. Надається характеристика ступеня теоретичної розробки проблем у вітчизняній та зарубіжній літературі з посиланнями на конкретні джерела та їхніх авторів. Стисло узагальнюються головні висновки сучасних досліджень. Визначаються ті проблеми, що наразі є найбільш актуальними, дискусійними і потребують подальших розвідок. Окреслюються особливості нормативно-правової бази досліджуваних проблем. Закінчується короткими висновками до розділу.

Розділ 2. Визначається конкретна галузь або галузі, той чи інший ринок або ринки, фірма або група компаній, на прикладі яких ілюструються та підтверджуються теоретичні положення, визначені у попередньому розділі (Розділ 1). Аналізується й узагальнюється світовий і вітчизняний досвід ведення міжнародного бізнесу, тенденції його розвитку, проблеми і перспективи у відповідній галузі / на ринку / фірмі та ін. Результати аналізу мають бути підтверджені статистичними і фактологічними матеріалами з достовірних джерел, а також узагальнені та представлені у вигляді таблиць, графіків, діаграм тощо. Закінчується короткими висновками до розділу.

Розділ 3. Виходячи з результатів, отриманих у попередніх розділах (Розділ 1, Розділ 2), визначаються і обґрунтовуються конкретні пропозиції. Ними можуть бути: найбільш актуальні і важливі напрями подальших досліджень проаналізованих проблем; перспективні шляхи і форми розвитку

міжнародного бізнесу у відповідній галузі / на ринку / фірмі та ін.; пропозиції, що стосуються розвитку і вдосконалення нормативно-правового регулювання конкретних аспектів, напрямів і форм ведення міжнародного бізнесу. Всі ці та інші можливі пропозиції повинні бути спрямовані на формулювання тих конкретних цілей і завдань, що змінюватимуть конкурентоспроможність вітчизняних фірм на світових ринках та міжнародну конкурентоспроможність України. Закінчується короткими висновками до розділу.

Висновки (1–2 сторінки)

Стисло підбиваються загальні підсумки дослідження й обґрунтовується важливість досягнутих у роботі результатів.

Список використаних джерел

Наводиться перелік всіх використаних у роботі джерел інформації. Оформлюється за вимогами, вказаними нижче. На всі вказані джерела в тесті мають бути посилання. Список використаних джерел має займати приблизно 1 сторінку, 10–15 джерел, більшість мають бути новими – не старіше 3-х років. У списку використаних джерел має бути не менше 5 іноземних джерел.

Додатки (кількість і обсяг не обмежуються; у загальний обсяг роботи не зараховуються).

Вміщують допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для кращого розуміння основного тексту: розрахунки, таблиці, ілюстрації тощо.

Вся робота оформлюється за Національним стандартом України «Інформація і документація. Звіти у сфері науки і техніки» – ДСТУ 3008:2015.

Оформлення роботи

Мова написання та захисту	Державна
1	2
Шрифт	Основний текст: текстовий редактор Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, вирівнювання по ширині (напівжирний не використовувати, важливі частини можна виділити курсивом). Слова « ВСТУП », « ВИСНОВКИ », « ДОДАТКИ », « СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ », НАЗВИ РОЗДІЛІВ : шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, використовувати Caps lock (великі букви), стиль напівжирний. Розміщення по центру. Після номера розділу та підрозділу крапку не ставлять. Після назви розділу та підрозділу крапку не ставлять. Кожен розділ, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки починаються з нової сторінки. До наступного тексту 2 вільні рядки, але якщо нижче йде назва підрозділу, то вільних рядків не залишають, а після назви підрозділу залишають до тексту 2 вільні рядки.

1	2
Шрифт	<p style="text-align: center;">ВСТУП (2 вільні рядки) текст</p> <p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 2 РОЗВИТОК ТА СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНОГО ФРАНЧАЙЗИНГУ У СВІТІ (по центру без крапки, вільного рядка не залишаємо)</p> <p>2.1 Світовий досвід розвитку міжнародного франчайзингу та кількісні показники франчайзингу у світі (по ширині з абзацного відступу, без крапки) (2 вільні рядки) текст</p> <p><i>Зверніть увагу: після номера <u>крапка не ставиться</u>, після назви <u>не ставиться!!!</u></i></p> <p>Назви підрозділів, висновків до розділів: Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, стиль напівжирний. Відстань від тексту попереднього підрозділу 1 вільний рядок, якщо попереду назва розділу – немає вільних рядків. Вирівнювання по ширині із абзацного відступу. Крапка після назви підрозділу не ставиться. Далі текст підрозділу чи висновків до розділу через 2 вільні рядки, з абзацного відступу. (1 вільний рядок)</p> <p>Висновки до розділу 2 (по ширині з абзацного відступу) (2 вільні рядки до наступного тексту)</p> <p>Висновки до розділів розміщуються після кожного розділу роботи. Важливо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – не допускається наявність у тексті подвійних пробілів; – перед переліком ставлять двокрапку; якщо подають переліки одного рівня підпорядкованості, то перед кожним із переліків ставлять знак «тире». Якщо у тексті є переліки кількох рівнів, то підпорядкованість позначають малими літерами української абетки, далі – арабськими цифрами, далі – через знаки «тире» (після цифри або літери певної позиції переліку ставлять круглу дужку, текст кожної позиції переліку треба починати з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості. <p>Приклад:</p> <p>а) _____ ; б) _____ ; 1) _____ ; 2) _____ ; – _____ ; – _____ ; в) _____ .</p>

1	2
Шрифт	<p>– в усьому тексті роботи використовуються однакові типи лапок «»;</p> <p>– стиль «напівжирний» у тексті застосовується лише при оформленні слів «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», а також НАЗВ РОЗДІЛІВ, назв підрозділів, висновків до розділів. Для інших цілей він не використовується;</p> <p>– стиль «курсив» у тексті може використовуватись для позначення окремих фрагментів тексту, на які автор хоче звернути увагу, а також для позначення заголовків елементів вступу (<i>«Актуальність дослідження»</i>, <i>«Мета дослідження»</i> тощо);</p> <p>– підкреслення у тексті не використовується.</p>
Інтервал	1,5 міжрядкового інтервалу.
Поля	Ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.
Абзац	Відступ 1,25 см.
Нумерація розділів	Розділи нумеруються арабськими цифрами – 1, 2 і т. д. Підрозділи нумеруються двома цифрами 1.2 (де 1 – це номер розділу, а 2 – номер підрозділу).
Нумерація сторінок	Нумерація наскрізна, нумеруються всі сторінки кваліфікаційної роботи (разом зі списком використаних джерел та додатками). Хоча титульний аркуш є сторінкою 1, однак номер на титульному аркуші не друкується. Нумери сторінок на завданні також не друкуються (завдання роздруковується на обох сторонах аркуша). Нумерація сторінок арабськими цифрами. Розміщення зверху у правому куті.
Таблиці	<p>Таблиці потрібно нумерувати в межах розділу. У цьому разі номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад:</p> <p>Таблиця 2.1 – Прямі іноземні інвестиції в Україну. Це означає перша таблиця другого розділу.</p> <p>Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою. Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу через тире від номера. Слово «Таблиця» і назва таблиці друкуються звичайним шрифтом, розміром 14. Шрифт тексту таблиці – 12, а інтервал – 1. Перенести частину таблиці на іншу сторінку можна, поставивши надпис: «Продовження таблиці 1.4», «Кінець таблиці 1.4». Приклад у додатку Е. Якщо таблиця велика – винесіть її в додаток і тоді нумеруйте так: Таблиця Б.1 (Б – додаток, 1 – номер таблиці в додатку). Відстань між таблицею та текстом має становити 1 вільний рядок. Таблицю подають безпосередньо після тексту, у якому її згадано вперше, або на наступній сторінці.</p>

1	2
Рисунки	<p>Рисунками називають усі ілюстрації, графіки, діаграми тощо. Підпис ставиться під рисунком по центру (шрифт 14, звичайний). Підпис виглядає так: Рисунок 1.2 – Назва рисунка, де 1 – номер розділу; 2 – номер рисунка в розділі (приклад у додатку Ж). Якщо рисунок у додатку, то його підписуємо так само, лише нумерація буде мати вигляд Рисунок К.1 (рисунок 1 у додатку К).</p> <p>Якщо рисунок взято із джерела, то на нього обов'язкове посилання. На рисунок обов'язкове посилання у тексті, наприклад: «таку залежність продемонстровано на рис. 1.3». Між текстом до та після рисунка залишають по 1 вільному рядку. Рисунки можуть бути як чорно-білими, так і кольоровими (в такому разі ці сторінки роботи мають бути надруковані на кольоровому принтері).</p>
Формули	<p>Формула нумерується та наводиться посередині нового рядка (нумерація – з правого боку в дужках). Номер арабськими цифрами: 2.4 (четверта формула у розділі 2).</p> <p>Приклад</p> $NPV_{in} = -I_{in0} + \sum_{t_{in}=1}^{N_{in}} A_{t_{in}} * \left[\frac{1}{(1 + i_{in})} \right], \quad (2.4)$ <p>де (без абзацного відступу) $-I_{in0}$ – це стартові інвестиції по проекту інновації (in); $A_{t_{in}}$ – очікувані у періоди (місяці, роки життєвого циклу інновації) грошові потоки по інновації; i_{in} – індивідуальна ставка дисконту, яка враховує ризики інновації, що впроваджується; N_{in} – строк корисного життя інновації.</p> <p>Вище та нижче формули залишають по 1 вільному рядку.</p>
Посилання	<p>Всі дані, взяті від інших авторів, повинні мати посилання на джерела їх отримання. Посилання розміщуються відразу за цитованим текстом у квадратних дужках.</p> <p>Наприклад: [39, с. 159–160], де 39 – це номер джерела у вашому списку літератури, а 159–160 – сторінки.</p> <p>Якщо джерело англomовне, то [5, p. 159–160].</p> <p>Якщо треба послатися відразу на кілька джерел, то [10, с. 159–160; 11, с. 174–175].</p>

1	2
Додатки	<p>Додатки позначаються буквами українського алфавіту (букви Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь пропускають). Слово ДОДАТОК і відповідну велику букву українського алфавіту (наприклад, ДОДАТОК Г) розміщують посередині рядка, зверху. Нижче по центру – назва додатка (малими буквами з першої великої). Формули, рисунки та таблиці у додатках будуть нумеруватися так: А.1; Б.3.</p> <p>Якщо в додатку один рисунок, одна таблиця, одна формула чи одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця Г.1, формула (В.1).</p> <p>Кожен додаток починають з нової сторінки. Перед додатками на вільному аркуші великими буквами по центру друкують «ДОДАТКИ», а нижче – тему кваліфікаційної роботи.</p>
Примітки	<p>Після назви теми роботи, розділу, підрозділу, додатка, таблиці, рисунка – крапка не ставиться.</p> <p>В тексті не використовують підкреслення.</p> <p>Лапки мають вигляд «».</p> <p>Апостроф має вигляд ’ (комбінація клавіш – Alt0146).</p> <p>Тире має вигляд – (комбінація клавіш Alt0150).</p> <p>Додатки повинні мати наскрізну з текстом нумерацію сторінок.</p>

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

– у порядку появи посилань у тексті;

– в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Список використаних джерел оформлюється з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Приклад оформлення списку використаних джерел

Один автор	<p>Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Харків : Право, 2005. 304 с.</p> <p>Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ : Правова єдність, 2016. 810 с.</p>
Два автори	<p>Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.</p>
Три автори	<p>Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с.</p>
Чотири і більше авторів	<p>Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p>

Автор(и) та редактор(и)/ упорядник(и)	Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України : навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 624 с.
Автори та перекладачі	Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. ст. Н. И. Панова; пер. с итал. М. М. Исаев. Киев : Ин Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли).
Без автора	Галузева економічна політика держави : проблеми правового забезпечення : колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків : Юрайт, 2013. 520 с. (Серія «Наукові праці кафедри господарського права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»; т. 1).
Багатотомні видання	Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.
Автореферати дисертацій	Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах : автореф. дис. д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с.
Дисертації	Костенко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель : дис. канд. юрид. наук : 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с.
Патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Розділ книги	Борисова В. И. Право частной собственности в системе социально-экономических прав и свобод граждан и пути его реализации. <i>Харьковская цивилистическая школа: право собственности</i> : монографія / ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков : Право, 2012. Разд. 3, гл. 1. С. 87–99.
Тези доповіді	Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. <i>Проблеми розбудови державності та народовладдя в Україні</i> : матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 трав. 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49.
Стаття з довідкового видання	Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Юрид. думка, 2007. С. 550.
Стаття з продовжуваного видання	Гетьман А. П., Лозо В. І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i> . Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77.

<p>Стаття з періодичного видання (журнал, газета)</p>	<p>Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60.</p> <p>або</p> <p>Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики // <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60.</p>
<p>Електронні ресурси Примітка: DOI – це постійне місце розміщення (тому дата звернення не потрібна), не у всіх електронних ресурсів є DOI, тоді ставимо URL (він починається http://) і дату звернення.</p>	<p>Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i>: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL : http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.06.2021).</p> <p>Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.</p> <p>Neave H. Deming’s 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician)</i>. 2016. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL:http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2021).</p> <p>Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i>: веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2021).</p>
<p>Законодавчі і нормативні документи</p>	<p>Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків : Право, 2016. 82 с.</p> <p>Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page (дата звернення: 17.03.2021).</p>

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КУРСОВІ РОБОТИ

Студенти самостійно обирають тему курсової роботи із загального переліку тем курсових робіт, запропонованих кафедрою. Виходячи з особливостей місця і ролі даної курсової роботи в програмі магістерської підготовки, найбільш доцільним для студентів є вибір ними такої теми з переліку, яка б за своєю темою була б максимально наближена до проблематики їх підсумкових кваліфікаційних робіт, тому наведений перелік тем не є вичерпним.

Теми курсових робіт з навчальної дисципліни (практики) затверджуються на засіданнях кафедр.

Тематика курсових робіт

1. Глобалізація як процес всесвітньої економічної, політичної, культурної та релігійної інтеграції й уніфікації.
2. Сучасні тенденції та наслідки розвитку інформаційних і комунікаційних технологій у міжнародному бізнесі.
3. Глобальний ринок досліджень міжнародного бізнесу.
4. Рейтингові порівняльні дослідження соціально-економічного розвитку країн світу.
5. Інституційне середовище сучасного міжнародного бізнесу.
6. Інститути соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі.
7. Національні і міжнародні організації як продуценти інститутів міжнародного бізнесу.
8. Основні форми ведення міжнародного бізнесу в умовах глобалізації.
9. Фактори і складові загострення міжнародної конкуренції в умовах глобалізації.
10. Протекціонізм і підвищення впливу нетарифних бар'єрів на міжнародну торгівлю.
11. ТНК як головні актори сучасної міжнародної торгівлі.
12. Сучасні тенденції розвитку товарної номенклатури світової торгівлі.
13. Сучасні зміни у географії експорту та імпорту світової торгівлі.
14. Глобальний ринок послуг.
15. Україна на світовому ринку освітніх послуг.
16. Зарубіжні інвестиції у міжнародній комерції.
17. Світовий ринок інвестицій.
18. Глобалізація і регіоналізація міжнародної комерції.
19. Сучасні форми організації міжнародної торгівлі.
20. Зони вільної торгівлі.
21. Міжнародна електронна комерція та її організаційні форми.
22. Оцінка ефективності міжнародного бізнесу фірми.
23. Стратегії ведення міжнародного бізнесу.
24. Критерії вибору партнерів у міжнародному бізнесі.
25. Напрями вдосконалення операційного менеджменту в міжнародному бізнесі.
26. Логістика в міжнародному бізнесі.
27. Ліцензійна торгівля у міжнародному бізнесі.
28. Захист інтелектуальної власності у міжнародному бізнесі.
29. Франчайзинг у міжнародному бізнесі.
30. Продуктові інновації в міжнародному бізнесі.

31. Венчурні форми міжнародного бізнесу.
32. Міжнародний інжиніринг.
33. Лізинг у міжнародних відносинах українських фірм із зарубіжними партнерами.
34. Організація діяльності спільних підприємств в Україні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПРИ НАПИСАННІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Каразінський університет в освітньо-науковій діяльності приділяє значну увагу дотриманню правил та норм академічної доброчесності. Адже вона сприяє дієвості системи освіти, що має надавати справжні знання та навички, а не лише документи про здобуття освіти.

Впровадження принципів академічної доброчесності означає, що в процесі навчання та дослідницької роботи студенти, викладачі та науковці мають послуговуватись передусім принципами чесною праці та навчання.

Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, які були отримані та оприлюднені іншими особами, як доробків власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Розрізняють такі види плагіату:

- 1) копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до будь-якої кількості речень) без посилання;
- 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без посилань;
- 4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або речень при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, зокрема розміщеної в мережі Інтернет).

Якщо академічну недоброчесність виявлено при перевірці курсової роботи, оцінка здобувача вищої освіти за виконання курсової роботи має бути знижена до 0 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Оцінювання рівня виконання	
1. Якість виконання теоретичної частини курсової роботи: повнота літературного огляду, наявність авторського аналізу літературних джерел, грамотність цитування	7 балів
2. Правильність представлення емпіричних результатів та якість їхньої інтерпретації	7 балів
3. Оформлення роботи	2 бали
4. Вчасність виконання завдань з виконання курсової роботи	2 бали
5. Апробація результатів дослідження	2 бали
Оцінювання захисту курсової роботи	
6. Виступ студента на публічному захисті курсової роботи: чіткість, логічність у викладенні матеріалу, володіння матеріалом	3 балів
7. Якість унаочнення виступу (виступ має супроводжуватись презентацією)	2 балів
8. Відповіді на запитання	3 балів
Загалом	30 балів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми міжнародного бізнесу: кол. монографія / за наук. ред. С. І. Архієреєва, В. І. Сідорова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 255 с.
2. Вергун В. Л. Міжнародний бізнес. *Українська дипломатична енциклопедія*: у 2-х т. / редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. Київ : Знання України, 2004. Т. 2. 812 с.
3. Гілл Ч. В. Л. Міжнародний бізнес: пер. з англ. Київ : Основи, 2008. 856 с.
4. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір: монографія / за заг. ред. проф. Д. Г. Лук'яненка та проф. А. М. Поручника. Київ : КНЕУ, 2008. 420 с.
5. Данько Т. В. Еволюція наукових засад міжнародного бізнесу. *Проблеми економіки*. 2019. № 3 (41). С. 109–115.
6. Ділові культури в міжнародному бізнесі: навч. посіб. / відп. ред. В. В. Дергачова. Київ : НТУУ «КПІ», 2011. 320 с.
7. Малхотра Н. К. Маркетинговые исследования: практическое руководство: пер. с англ. 3-е изд. Москва : Издательский дом «Вильямс», 2002. 960 с.

8. Международный бизнес. Теория и практика: учебник / под ред. А. И. Погорлецкого, С. Ф. Сутырина. Москва : Юрайт, 2014. 733 с.
9. Міжнародний менеджмент: навч. посібник / Юхименко П. І., Гацька Л. П., Півторак М. В. та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
10. Сондерс М., Льюис Ф., Торнхилл Э. Методы проведения экономических исследований: пер. с англ. 3-е изд. Москва : Эксмо, 2006. 640 с.
11. Тимошенко И. В., Нащекіна О. Н. Методология научных исследований: учеб. пособие. Харьков : НТУ «ХПИ», 2011. 304 с.
12. Тимошенко І. В. Менеджмент і маркетинг: метод. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 22 с.
13. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Міжнародні порівняльні дослідження у дзеркалі риторичної концепції методу економічної науки. *Економічна теорія та право*. 2019. № 4 (35). С. 11–13.
14. Тимошенко І. В., Сідоров В. І., Нащекіна О. М. Основи наукових досліджень: методологія і практика: навч. посібник / за заг. ред. проф. І. В. Тимошенко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 252 с.
15. Ушакова Н. Г., Величко К. Ю., Печенка О. І. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій. Харків : Форт, 2016. 126 с.
16. Черчилль Г., Браун Т. Маркетинговые исследования: пер. с англ. Санкт-Петербург : Питер, 2007. 704 с.
17. Buckley, Peter J, Enderwick, Peter, Cross, Adam R. International Business. Oxford: Oxford University Press, 2018. 736 p.
18. Cavusgil, S., et al. International Business: The New Realities. Boston : Pearson, 2020. 576 p.
19. Chow C., Daniel C.K., Schoenbaum T. J. International Business Transactions: Problems, Cases, and Materials. New York : Wolters Kluwer, 2020. 853 p.
20. ICC/ESOMAR International Code on Market, Opinion and Social Research and Data Analytics. URL: https://www.esomar.org/uploads/pdf/professional-standards/ICCESOMAR_Code_English_.pdf (Accessed 7 September 2021).
21. International Trade Administration U.S. Department of Commerce. URL: <https://www.trade.gov/about-us> (Accessed 7 September 2021).
22. The International Trade Centre (ITC). URL: <https://www.intracen.org/itc/about/> (Accessed 7 September 2021).
23. Pavan S. Corporation 2020: Transforming Business for Tomorrow's World. Washington, DC: Island Press, 2012. 294 p.
24. Rugman A. M., et al. International Business, 8th ed. New York : Pearson Higher Education, 2020. 728 p.

25. Timoshenkov I. V., Nashchekina O. N., Shkodina I. V. Economic indicators as instruments of the rhetoric of science. *Економічна теорія та право*. 2019. № 1 (36). С. 42–56.

26. Timoshenkov I., Babenko V., Nashchekina O., Makovoz O. Institutional Foundations of Ukraine's Transition to the Green Economy. *Research in World Economy*. 2020. Vol. 11. No 4. Special Issue. P. 16–22.

27. Wild J., Wild K. *International Business: The Challenges of Globalization*, 9th ed. New York : Pearson Higher Education, 2019. 448 p.

28. The World Economic Forum (WEF). URL: <https://www.weforum.org/> (Accessed 7 September 2021).

29. The World Trade Organization (WTO). URL: <https://www.wto.org/index.htm> (Accessed 7 September 2021).

ДОДАТКИ

Додаток А

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного
бізнесу
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

Курсова робота з дисципліни
«Актуальні проблеми міжнародного бізнесу» на тему
«Актуальні проблеми міжнародної електронної торгівлі»

Виконав (виконала):
студент (ка) групи УМБ-61 (УМБз-51)
спеціальності 292
«Міжнародні економічні відносини»,
освітньо-професійної програми
«Міжнародний бізнес»

Сущенко М. Б. _____
(підпис студента)

Керівник: професор
Тимошенко І. В. _____
(підпис керівника)

Кількість балів _____

Харків – 20 ____

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кваліфікаційна робота: методичні рекомендації до виконання для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньої програми «Міжнародний бізнес» другого (магістерського) рівня вищої освіти / уклад. С. І. Архієреєв, І. О. Дерід, Н. Д. Кондратенко, І. В. Тимошенко, І. В. Шкодінна. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 40 с.

2. Наказ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Про введення в дію Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти у ХНУ імені В. Н. Каразіна» № 0501 – 1/173 від 14 травня 2015 року. URL : https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf (дата звернення: 15.01.2022)

3. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. URL : https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol (дата звернення: 20.01.2022)

4. Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 / Наук. б-ка Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого; уклад. О. І. Самофал. Харків, 2017. URL : http://www.kdu.edu.ua/GV_jurnal/pryklad_oformlennya_lit_dzherel.pdf (дата звернення: 02.01.2022)

5. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 380 від 04.03.2020. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/292-mizhna-econom-vidnosyny-M.pdf> (дата звернення: 10.01.2022)

Навчальне видання

Тимошенко Ігор Владиславович
Дерід Ірина Олександрівна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Методичні вказівки
до виконання та оформлення курсової роботи
(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
ОП «Міжнародний бізнес»)

Коректор *Л. Є. Стешенко*
Комп'ютерне верстання *В. В. Савінкова*
Макет обкладинки *І. М. Дончик*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 1,23. Наклад 50 пр. Зам. № 29/22.

Видавець і виготовлювач
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна
Тел. 705-24-32